Minister
Finansów i Gospodarki

Warszawa, 4 lutego 2026 roku

Sprawa: Oświadczenie senatora A. Szweda z dnia 8.01.2026
Znak sprawy: PM2.054.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo z dnia 9 stycznia br. (BPS/043-49-1288/26) przekazujące oświadczenie senatora Aleksandra Szweda złożone podczas 49. posiedzenia Senatu RP w dniu 8 stycznia 2026 r. uprzejmie przekazuję poniższe wyjaśnienia przygotowane we współpracy z Ministerstwem Energii (ME), Ministerstwem Klimatu i Środowiska (MKiŚ) oraz Ministerstwem Rozwoju i Technologii (MRiT).

Wysoka inflacja z lat 2022-2023, która miała miejsce nie tylko w Polsce, ale także w wielu innych krajach Unii Europejskiej i świata, w kolejnych dwóch latach wyraźnie obniżyła się. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w latach 2024-2025 inflacja wyniosła po 3,6% (wobec 14,4% w 2022 r. i 11,4% w 2023 r.). W poszczególnych miesiącach 2025 r. widoczna była wyraźna tendencja dezinflacyjna: od lipca ub.r. inflacja pozostaje w przedziale dopuszczalnych odchyleń od celu inflacyjnego NBP, w listopadzie spadła do wysokości celu (2,5%), a w grudniu nawet nieznacznie poniżej tego celu (2,4%). Należy też zwrócić uwagę na wyraźne ograniczenie tempa wzrostu cen żywności, która ma znaczny udział w strukturze wydatków gospodarstw domowych. W połowie 2025 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były jeszcze o prawie 5% wyższe niż rok wcześniej, a w grudniu już tylko o 2,4%, przy czym w okresie od lipca do grudnia 2025 r. ceny w tej grupie obniżyły się łącznie o 1,1%.

Zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o NBP, za wartość polskiego pieniądza oraz utrzymanie stabilnego poziomu cen odpowiada NBP. W okresie wysokiej inflacji RPP wielokrotnie (w okresie od października 2021 r. do września 2022 r.) podwyższała stopę referencyjną NBP w celu zahamowania wzrostu inflacji. W 2025 r., w ocenie RPP, inflacja była już na tyle ustabilizowana, że można było rozpocząć cykl obniżania stóp procentowych. W 2025 r. miało miejsce sześć

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

obniżek stóp procentowych, w łącznej skali 1,75 pkt. proc. Niższe stopy procentowe to ulga m.in. dla gospodarstw domowych spłacających kredyty, w tym kredyty hipoteczne.

Prognozy inflacji na 2026 r. zakładają utrzymanie dotychczasowych korzystnych tendencji. Zgodnie z projekcją makroekonomiczną przyjętą do ustawy budżetowej na 2026 r. inflacja w br. wyniesie 3,0%, a obecne prognozy rynkowe wskazują, że może to być nawet mniej.

Z kolei wzrost wynagrodzeń w ostatnich latach, na tle danych historycznych, był wysoki. Nominalne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (SP) w 2025 r. wyniosło 8,1% i chociaż nie było już takie wysokie jak w trzech wcześniejszych latach, gdy notowano dwucyfrowe wzrosty, to historycznie było wysokie. Realny wzrost (urealniony wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem) przeciętnego wynagrodzenia w SP w ubiegłym roku również był wysoki i wyniósł 4,3% po rekordowym wzroście o 7,2% rok wcześniej (wobec średniej poniżej 3% w ostatnim ćwierćwieczu). Szacujemy, że podobne tendencje dotyczyły kształtowania się płac w całej gospodarce narodowej.
Zgodnie z ostatnim konsensusem rynkowym (mediana, Reuters ze stycznia 2026 r.) nominalne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w tym roku może spowolnić do 6,1%, ale dzięki przewidywanej niższej inflacji, realny wzrost tej kategorii może przekroczyć 3%, tj. powyżej średniej z ostatniego ćwierćwiecza.

Odnosząc się do zagadnień związanych z wysokością czynszów za najem mieszkań płaconych przez gospodarstwa domowe należy stwierdzić, że dane statystyczne nie potwierdzają tezy dotyczącej wzrostu czynszów w tempie szybszym niż wzrost płac, co wpływałoby ujemnie na dostępność cenową mieszkań. Czynsze w ramach statystyki inflacyjnej GUS są mierzone w części pn. „Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii" w pozycji „Opłaty na rzecz właścicieli". Analizując ostatnie 4 lata można dojść do następujących wniosków:

- w 2022 r. czynsze wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 14,1%, tymczasem przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrosło o 12,0%;
- w 2023 r. czynsze wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 11,5%, tymczasem przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrosło o 13,1%;
- w 2024 r. czynsze wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 5,1%, tymczasem przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrosło o 13,3%;
- w 2025 r. czynsze wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 4,3%; GUS nie opublikował jeszcze danych dotyczących przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za cały 2025 r., ale z dostępnych danych wynika, że wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w okresie I-III kw. 2025 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wyniósł 8,8%.

Powyższe dane oznaczają, że od 2024 r. znacznie poprawiła się sytuacja finansowa obywateli w związku z wysoką dynamiką płac realnych. Tempo wzrostu płac znacznie przekraczało tempo wzrostu czynszów za mieszkanie.

W przypadku, gdy wysokość czynszu przekracza możliwości finansowe obywatela, może się on ubiegać o dodatek mieszkaniowy. W 2024 r. w stosunku do 2023 r. spadła liczba wypłaconych dodatków (o 79 297 szt.), co również świadczy o

poprawie warunków życia społeczeństwa. Jednocześnie przeciętna wysokość dodatku wzrosła z 313,1 do 329,2 zł miesięcznie.

Z kolei odnosząc się do kwestii wysokości cen energii, zgodnie z wyjaśnieniami ME, należy stwierdzić, iż od początku funkcjonowania Rządu Premiera Donalda Tuska nie dochodziło do wzrostów cen energii elektrycznej, a wręcz przeciwnie - w 2024 i 2025 r. ceny te spadały. W samym 2025 r. średnie ceny energii elektrycznej w taryfach dla odbiorców w gospodarstwach domowych wynosiły 623 zł/MWh (do końca września 2025 r.) oraz 573 zł/MWh (w IV kw. 2025 r.). Z kolei za sprawą dalszej stabilizacji sytuacji na rynkach hurtowych, ceny energii elektrycznej w taryfach zatwierdzanych przez Prezesa URE na 2026 r. spadły do ok. 495 zł/MWh, czyli poniżej dotychczas stosowanej ceny maksymalnej 500 zł/MWh. W związku z tym, mrożenie cen energii w 2026 r. nie znajduje uzasadnienia.

ME podejmuje również działania systemowe mające na celu stabilizację i obniżenie cen energii elektrycznej lub kosztów jej dystrybucji w długim terminie. Zaliczyć do nich należy, m.in. zniesienie opłaty przejściowej od 2026 r., wprowadzenie takich narzędzi rynkowych jak umowy z ceną dynamiczną, a także wspieranie rozwoju inteligentnych sieci i opomiarowania. Ponadto, Minister Energii planuje wydać nowe rozporządzenie w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf dla energii elektrycznej, które zmieni sposób naliczania opłat dystrybucyjnych, co będzie miało wpływ na końcowy rachunek za energię elektryczną. W tym celu powołano Zespół ds. poprawy efektywności kształtowania taryf sieciowych energii elektrycznej, który pracuje nad rekomendacjami w zakresie kalkulacji składnika stałego i składnika zmiennego stawki sieciowej za usługi przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej oraz stawki jakościowej. Pierwsze posiedzenie Zespołu odbyło się 15 stycznia 2026 r.

Jednym z kluczowych celów rządu w obszarze energetyki jest trwałe ograniczanie kosztów energii ponoszonych przez gospodarstwa domowe. Osiągnięcie tego celu wymaga działań systemowych, które zmniejszą wrażliwość odbiorców na zmienność cen energii, a jednocześnie zwiększą bezpieczeństwo i stabilność krajowego systemu elektroenergetycznego.

MKiŚ wskazuje, że jednym z istotnych działań w tym obszarze jest wsparcie w zakresie magazynowania energii w gospodarstwach domowych, wyprodukowanej w przydomowych mikroinstalacjach. Zwiększenie możliwości magazynowania pozwala na podniesienie poziomu autokonsumpcji, czyli zużywania energii w miejscu jej wytworzenia. Przekłada się to na obniżenie rachunków za energię elektryczną, ponieważ gospodarstwa domowe w większym stopniu korzystają z wyprodukowanej przez siebie energii i mniej pobierają jej z sieci elektroenergetycznej. Dotyczy to także okresów szczytu zapotrzebowania, gdy ceny energii elektrycznej na rynkach hurtowych są szczególnie wysokie.

Celem rządu jest uruchomienie do końca obecnej kadencji minimum 200 tys. przydomowych magazynów energii. Działanie to ma kluczowe znaczenie dla:

- ograniczenia wpływu wysokich cen energii elektrycznej na budżety gospodarstw domowych,
- zwiększenia odporności energetycznej kraju, poprzez rozłożenie obciążenia sieci i stabilizację pracy systemu elektroenergetycznego.

Jednocześnie rozwój rynku magazynów energii jest uzupełniany przez inne działania rządu, takie jak:

1. rozwój odnawialnych źródeł energii,
2. wspieranie efektywności energetycznej budynków,
3. modernizacja infrastruktury sieciowej.

Wspólnym celem tych działań jest tworzenie systemowych warunków do trwałego zmniejszenia kosztów energii dla obywateli.

Działania z zakresu rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE)

Aktualnie realizowane i niedawno zakończone przez MKIŚ działania legislacyjne wpisują się w tworzenie coraz lepszego środowiska prawnego dla dynamicznego rozwoju OZE i mają istotny wpływ na obniżenie kosztu energii elektrycznej na rynku i przyspieszenie transformacji energetycznej Polski.

Postępujący wzrost udziału OZE, szczególnie w technologiach charakteryzujących się brakiem kosztów zmiennych i relatywnie niskimi kosztami stałymi, wpływa i będzie wpływał na obniżenie rynkowych cen energii dla różnych grup odbiorców. Od 2019 r. Polska zwiększyła moc zainstalowaną OZE o ponad 25 GW, osiągając łącznie ok. 37,4 GW na koniec listopada 2025 r. Udział OZE w wyprodukowanej energii elektrycznej wzrósł z 15,5% w 2019 r. do ok. 30% w 2024 r. Według aktualnie dostępnych danych ww. udział OZE w okresie styczeń-listopad 2025 r. wyniósł ok. 32,5%. Korzyści skali wynikające z ciągłego rozwoju technologii oraz rosnącej popularności źródeł OZE powodują, że koszt wyprodukowanej energii obniża się, zaś energia ze źródeł odnawialnych jest najtańszą z uwagi na brak konieczności zakupu paliwa w przeciwieństwie do elektrowni konwencjonalnych, które ponoszą również koszty opłat od emisji CO2 (EU ETS).

Przykładem ww. działań jest opracowana przez MKIŚ ustawa z dnia 9 października 2025 r. o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. UD162 – weszła w życie 27 listopada ub. r.), która wprowadziła, poza zmianami w aukcyjnym systemie wsparcia dla morskich farm wiatrowych, przepisy mające zapewnić systemowe rozwiązanie dla uproszczenia procedur administracyjnych poprzez umożliwienie wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju OZE (OPRO), na których inwestycje w OZE będą podlegać szczególnym, uproszczonym zasadom.

Istotnym elementem, służącym przyspieszeniu procedur administracyjnych na tych obszarach, jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Skutkować ona będzie brakiem wymogu przeprowadzania odrębnej oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych inwestycji. Ustawa ta przewiduje dla OPRO ponadto m.in. ograniczenie czasu uzyskania zezwoleń do 12 miesięcy, a także wprowadza zachętę dla inwestycji w linię bezpośrednią. Przedsiębiorca korzystający z tego rozwiązania w ramach OPRO będzie zwolniony z opłaty solidarnościowej, co obniży jego koszty energii. Rozwiązanie to wesprze dekarbonizację i konkurencyjność gospodarki, utrzyma działalność przemysłu energochłonnego (np. hutnictwa) oraz zwiększy stabilność i bezpieczeństwo KSE, dzięki większej absorpcji energii z OZE.

Działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków

Działania ukierunkowane na poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych stanowią jeden z najskuteczniejszych sposobów trwałego obniżenia kosztów ponoszonych przez gospodarstwa domowe. Zmniejszenie zapotrzebowania na energię przekłada się na niższe rachunki zarówno za ogrzewanie, jak i energię elektryczną, a także ogranicza wrażliwość odbiorców na wahania cen na rynkach energii.

Kluczowe obszary wsparcia obejmują termomodernizację budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych, wymianę nieefektywnych źródeł ciepła oraz rozwój instalacji OZE wspierających efektywność energetyczną.

Integracja inwestycji w fotowoltaikę, magazyny energii oraz urządzenia poprawiające efektywność umożliwia gospodarstwom domowym osiągnięcie wyższego poziomu niezależności energetycznej i ograniczenie wydatków związanych z zakupem energii z sieci.

Projekt Doradztwa Energetycznego - coraz większą rolę w procesie modernizacji odgrywa ogólnopolski Projekt Doradztwa Energetycznego, który od perspektywy 2014–2020 stał się fundamentem systemu wsparcia beneficjentów. Obecnie, w perspektywie 2021–2027, projekt jest rozwijany i wzmacnia kompetencje lokalnych interesariuszy, promując świadome, efektywne i przyszłościowe inwestycje. Dzięki temu mieszkańcy mogą wybierać rozwiązania najlepiej dopasowane do ich potrzeb, co zwiększa efektywność inwestycji.

Rząd RP kontynuuje intensywne działania wspierające wymianę źródeł ciepła na rozwiązania niskoemisyjne. Szczególny nacisk położono na promowanie pomp ciepła jako technologii preferowanej, zarówno ze względów środowiskowych, jak i w kontekście ostatniego okresu wsparcia dla kotłów gazowych.

Czyste Powietrze - kluczowym instrumentem wsparcia pozostaje program Czyste Powietrze, który oferuje dofinansowanie do wymiany nieefektywnych źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych.

W ramach działania 1.1 programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) wsparcie obejmuje zarówno budynki jednorodzinne, jak i wielomieszkaniowe. Oznacza to, że właściciele i zarządcy budynków wielorodzinnych – w tym spółdzielnie oraz spółki prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa prowadzące działalność mieszkaniową są grupą podmiotów uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie na kompleksową termomodernizację oraz instalację odnawialnych źródeł energii (OZE), takich jak pompy ciepła czy instalacje fotowoltaiczne.

Oprócz „Czystego Powietrza" funkcjonują również inne programy wspierające inwestycje w ekologiczne źródła ciepła:
„Moje Ciepło" – program skierowany do właścicieli nowych budynków jednorodzinnych, oferujący dofinansowanie do 30–45% kosztów kwalifikowanych (maksymalnie 21 000 zł) na zakup i montaż pomp ciepła. Program finansowany jest z Funduszu Modernizacyjnego i wdrażany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Program Termo – wdrażany przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) i aktualnie finansowany z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) – Inwestycja B1.1.5 – wsparcie dla budynków wielorodzinnych w formie trzech grantów: termomodernizacyjnego (do 10% kosztów), OZE (do 50%) oraz dla gmin i spółek komunalnych (do 30%).

Regionalne Programy Operacyjne (RPO) – realizowane przez poszczególne województwa, oferują lokalne formy wsparcia dla termomodernizacji budynków mieszkalnych oraz instalacji OZE, w tym pomp ciepła. Za ich realizację odpowiedzialne są urzędy marszałkowskie poszczególnych województw.

Wszystkie te działania wpisują się w długofalową strategię transformacji energetycznej Polski, której celem jest poprawa jakości powietrza, zmniejszenie ubóstwa energetycznego oraz zwiększenie niezależności energetycznej gospodarstw domowych. Rząd konsekwentnie deklaruje wolę kontynuacji programu „Czyste Powietrze" oraz zapewnienia jego stabilności poprzez pozyskiwanie kolejnych źródeł finansowania. Jednocześnie nie wyklucza się uruchomienia nowych programów wsparcia, jeśli zostaną zidentyfikowane grupy społeczne nie objęte dotychczasowymi instrumentami.

Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Gminy na swoim terenie ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych i są odpowiedzialne za funkcjonowanie systemu ich odbierania i zagospodarowania. Koszty, które gmina ponosi w związku z prowadzaniem ww. systemu, powinny być pokrywane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które każdy właściciel nieruchomości w danej gminie jest obowiązany uiścić. Z pobranych opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi [1].

Należy zauważyć, że w przypadku mieszkańców w ciężkiej sytuacji materialnej rada gminy, w drodze uchwały, może zwolnić w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej lub rodziny wielodzietne [2].

Zatem władze samorządowe dysponują instrumentami do udzielania pomocy socjalnej osobom, którym taka pomoc jest niezbędna w zakresie uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Ponadto obecnie w MKiŚ prowadzone są prace nad zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które mają na celu zwiększenie skuteczności, przejrzystości i sprawiedliwości systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez wprowadzenie rozwiązań, które odpowiadają na realne potrzeby

jednostek samorządu terytorialnego, mieszkańców oraz innych uczestników systemu, a także umożliwiają osiągnięcie celów wyznaczonych przez politykę unijną. Obecnie analizowane są uwagi zgłoszone do projektu zmiany ustawy w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych oraz opiniowania. Przebieg procesu legislacyjnego można śledzić na stronie RCL [3].

Ponadto obecnie trwają prace nad wdrożeniem nowego modelu ROP - projektem ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (nr w wykazie UC100) [4]. Korzyściami wynikającymi z projektowanych regulacji będą:

- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów opakowaniowych oraz zwiększenie osiąganego przez Polskę poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych, w szczególności odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych;
- zwiększenie masy odpadów komunalnych zbieranych selektywnie;
- stabilizacja, a następnie stopniowe obniżenie realnych kosztów (po uwzględnieniu inflacji) ponoszonych przez mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych;
- większa dostępność i potencjalnie większe wykorzystanie surowców wtórnych w produkcji opakowań, w szczególności opakowań z tworzyw sztucznych;
- zmniejszenie zużycia surowców pierwotnych, co oznacza pozostawienie większej ich ilości dla przyszłych pokoleń;
- zachowanie i poprawa jakości środowiska;
- skuteczniejszy nadzór nad funkcjonowaniem ROP oraz eliminacja nieprawidłowości w zakresie realizacji obowiązków przez producentów.

13 sierpnia 2025 r. ww. projekt został przekazany do konsultacji, opiniowania i uzgodnień, które zakończyły się 3 i 10 września 2025 r. Przeanalizowano zgłoszone uwagi i obecnie trwa przygotowanie nowej wersji projektu.

Podstawa Prawna

[1] Art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733).

[2] Art. 6k ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

[3] Projekt dostępny pod adresem: https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12403751

[4] Projekt dostępny pod adresem: https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12401003

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jurand Drop
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (w związku z pismem DSP.INT.4513.9.2026 z 12 stycznia br.)